

теката е прибирала, доколкото ѝ сж сръдства позволявали, сички книжовни старини отъ българска, славянска, па и другородна писменностъ, и е набрала тѣй голѣмъ брой ржкописи, които, систематизирани и описани, ще възбуждатъ не малкъ наученъ интересъ.

Въ Софийската Народна библиотека има двѣ ржкописни сбирки: едната е, да кажемъ *българска*, въ която покрай българо-славянскитѣ ржкописи и старо-печатни книги има и нѣколко неславянски (грѣцки, латински и пр.); а другата е *турска*, или по добръ *ориенталска*, съдържаща книги и документи на *турски, арабски и персийски* езикъ.

И двѣтѣ сбирки съдържатъ цѣнни ржкописи, които ще трѣбва да бждатъ подробно разгледани и проучени като важни извори за българското минало: първата сбирка крие въ себе си много данни за историята на бълг. езикъ и писменностъ, а втората може да ни раскрие и обясни много тъмни точки отъ нашего политико-стопанско минало прѣзъ турското владичество, понеже съдържа хиляди официални документи отъ турскитѣ сждилища.

Първата ржкописна сбирка описвамъ подробно въ книгата си, която излиза тия дни подъ заглавие „Опись на ржкописитѣ и старо-печатнитѣ книги въ Софийската Народна Библиотека“, докато втората сбирка нѣма още свой опись; работи го тѣкмо сега младиятъ нашъ туркологъ г. М. *Димитровъ*.

I.

Българо-славянската ржкописна сбирка при Софийската Народна библиотека е най голѣма и най важна отъ сичкигѣ подобни сбирки въ България*). Ако не смѣтаме църковно-монастирскитѣ сбирки, тя е и най стара въ царсгвого, понеже води началото си заедно съ основаването на Соф. Народна библиотека, т. е. отъ 1879 г., когато по докладъ на покойния М. Дриновъ (тогава министръ на просвѣщеніе) до Императорския комисаръ Дондуковъ — Корсаковъ, дотогавашната „публична“ библиотека биде прѣменувана въ *Народна*. И още въ първо врѣме постѣпватъ нѣкои ржкописи, било като частни приноси, било прѣпратени отъ Просвѣтното Министерство, което ги е получавало като случайни пратки отъ околийски началници, училищни инспектори и пр. Между дарителитѣ първо мѣсто заема Софийскиятъ Мигрополитъ Милетий, който на 1882 г. отстѣпилъ на библиотеката една ржкописна сбирка отъ 48 кжса. Инакъ, като извадимъ малката ржкописна сбирчица на проф. М. Дринова, постѣпила въ послѣдната заедно съ цѣлата му библиотека, като не смѣтаме и други двайсти́на ржкописи, подарявани по единъ по два отъ други лица, трѣбва да признаемъ, че българо-славянската ржкописна сбирка е набавяна сѣ отъ скромнитѣ бюджетни сръдства на Библиотека.

*) За ржкописнитѣ сбирки въ България вж. бѣлжката въ прѣдговора ми къмъ „Добрѣйшово еванг., Бѣлг. Стар. кн. I, сгр. 2 и статията ми „Ржкописни сбирки въ България“, Бѣлг. Сбирка 1907 год.